

Beschermd wonen en maatschappelijke
opvang in beweging,
Lokaal actieplan

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
 - 1.1 regiovisie
 - 1.2 Regionaal actieplan
 - 1.3 Lokaal actieplan Olst-Wijhe
 - 1.4 Uitwerking 2018 - 2022
- 2. Wonen en huisvesting**
 - 2.1 In kaart brengen van de huisvestingsbehoefte
 - 2.2 Prestatieafspraken
 - 2.3 Een werkwijze voor bijzondere bemiddeling
 - 2.4 Onderzoek andere investeerders huisvestingsopgaven
- 3. Zorginfrastructuur**
 - 3.1 Vroegsignalering en preventie
 - 3.2 Zelfmanagement en het benutten van ervaringsdeskundigheid
 - 3.3 Samenwerking formele en informele zorg
 - 3.4 Steunstructuren 24 uur per dag bereikbaar
 - 3.5 GGZ expertise bij de toegangsketten
 - 3.6 Voorkomen van huisuitzetting
- 4. Ondersteuning op maat**
 - 4.1 Wmo ondersteuning
 - 4.2 Flexibel op en afschalen
 - 4.3 Inloopvoorziening
 - 4.4 Eigen bijdrage beleid
 - 4.5 Multidisciplinaire samenwerking in integrale ondersteuning
 - 4.6 Transformatie en samenhang regionaal – lokaal
- 5. Activering, dagbesteding, werk en inkomen**
 - 5.1 Gemeentelijk aanbod / aanpak activering, dagbesteding, werk en inkomen
 - 5.2 Zorgaanbieders werken samen
- 6. Randvoorwaarden op orde**
 - 6.1 Communicatie en informatie
 - 6.2 Verbinden van zorg- en veiligheidsketen

1. Inleiding

1.1 Regiovisie

In het voorjaar van 2017 hebben de gemeenteraden van de samenwerkende gemeenten in de regio Midden-IJssel de regiovisie 2017 - 2022 Transformatie maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen ggz vastgesteld.

De regiovisie schetst de stand van zaken, de ambities voor de periode tot 2022 én bijbehorende speerpunten.

De geformuleerde ambities in de regiovisie zijn:

1. We zorgen voor maatschappelijke opvang, bemoeizorg en beschermd wonen voor wie dat nodig heeft
2. We maken mogelijk dat mensen op ieder moment zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen en participeren

Deze ambities sluiten aan bij de visie van de VNG commissie 'Toekomst beschermd wonen', het gedachtegoed van de nieuwe Wmo en de ontwikkelingen in het brede sociale domein.

De ambities zijn in de regiovisie vertaald in vier speerpunten:

- Zelfstandig wonen en lokale ondersteuning, tenzij
- Doorontwikkeling regionale samenwerking
- Sterke ketensamenwerking
- Een lerende en waarde gestuurde samenwerking

Voor meer informatie over de ambities en speerpunten verwijzen wij u naar onze regiovisie.

1.2 Regionaal actieplan

Rond de zomer van 2017 hebben de colleges van B&W van de afzonderlijke gemeenten ingestemd met het regionale . In het regionaal actieplan staat hoe we als regio concreet invulling willen geven aan de ambities en speerpunten uit de regiovisie.

Dit is vertaald in een viertal transformatieopgaven:

- Wonen en huisvesting
- Zorginfrastructuur
- Activering, dagbesteding, werk en inkomen
- Randvoorwaarden

Deze transformatieopgaven vormen samen de kapstok voor het realiseren van de regiovisie.

In het regionale actieplan wordt onderscheid gemaakt tussen lokale aandachtspunten die gelden voor iedere gemeente en de regionale actiepunten voor de centrumgemeente. Dit zorgt voor een scheiding van rollen en verantwoordelijkheden enerzijds én duidt de samenhang en verbinding anderzijds.

Na het vaststellen van het regionale actieplan, volgt het opstellen van de lokale plannen van aanpak door elke afzonderlijke gemeente. Op welke wijze de lokale aandachtspunten worden opgepakt, kan per gemeente verschillen.

1.3 Lokaal actieplan Olst-Wijhe

In dit lokale actieplan voor Olst-Wijhe staat beschreven welke acties lokaal nodig zijn om de ambities uit de visie te realiseren.

We hebben de actiepunten uit het regionale actieplan als uitgangspunt genomen. Vervolgens is onderzocht wat wij lokaal al hebben georganiseerd en wat ons nog te doen staat om de ambities uit de regiovisie te behalen.

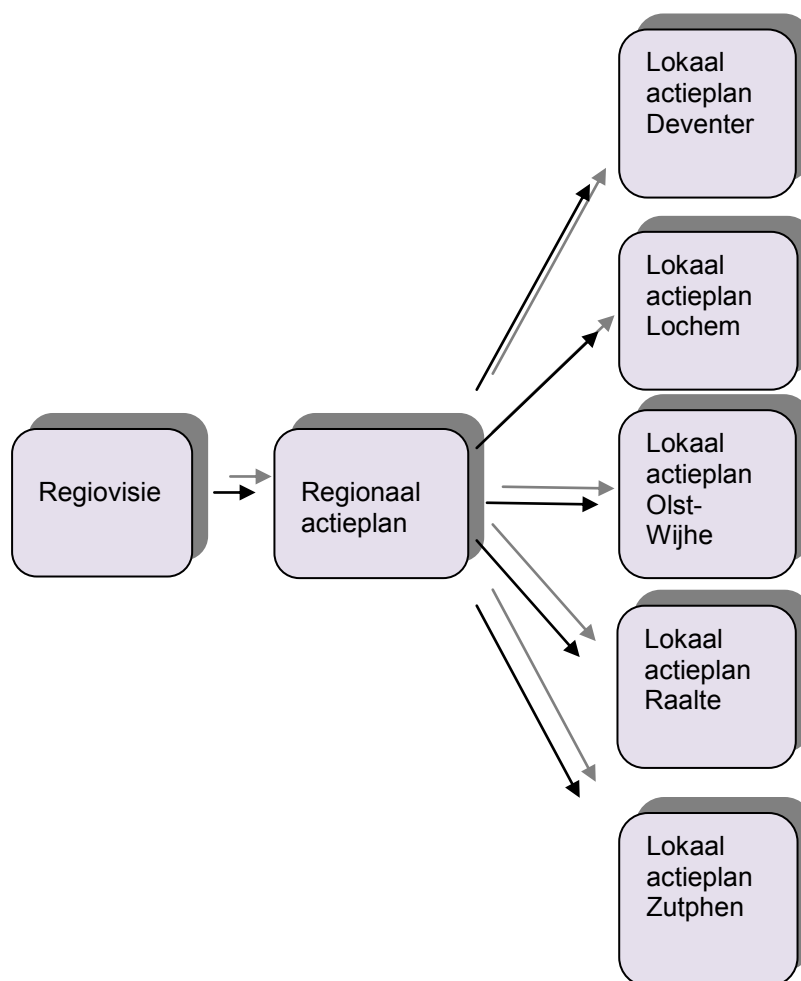
Net als in het regionale actieplan geven we de inhoud van dit lokale weer aan de hand van de vier transformatieopgaven Wonen en huisvesting, Zorginfrastructuur, Activering, dagbesteding, werk en inkomen en Randvoorwaarden.

1.4 Uitwerking 2018 – 2022

De onderwerpen behorende bij de transformatieopgaven worden in dit plan beschreven aan de hand van de bestaande situatie, de gewenste acties en waarvoor blijvende aandacht nodig is.

Sommige gewenste acties voeren we al uit. Als zij toch bij gewenste acties staan genoemd, dan een verdieping gewenst.

De acties staan in het plan weergegeven in kaders. In de bijlage staan alle acties schematisch weergegeven, waarbij staat vermeld welke partners we daarbij willen betrekken en de termijn van realisatie.

2. Wonen en Huisvesting

Beoogd maatschappelijke effect: inwoners met een zorgachtergrond wonen meer dan voorheen en nu het geval is zelfstandig (in plaats van in een instelling).

We onderscheiden twee bewegingen:

1. Uitstroom van mensen uit beschermd wonen (ontwikkelgericht en uitstroomgericht)
2. Mensen die, met ondersteuning, langer thuis blijven wonen dan voorheen

Uitgangspunten bij wonen en huisvesting zijn:

- Cliënten gaan in de eerste plaats weer wonen in de gemeente van herkomst, ook en juist indien het een gemeente buiten onze regio betreft. Indien dit om goede redenen niet gewenst of uitvoerbaar is, zijn uitzonderingen mogelijk. Het blijft immers maatwerk;
- het is mogelijk om uitstromende cliënten binnen de regio te spreiden, te meer wanneer het niet gewenst of uitvoerbaar is voor cliënten om terug te keren naar de eigen gemeente van herkomst;
- er rekening wordt gehouden met de draagkracht van straten, buurten, wijken, dorpen en steden.

De volgende actiepunten voor de afzonderlijke gemeenten komen uit het regionaal actieplan. We beschrijven de stand van zaken van het actiepunt in Olst-Wijhe en geven aan welke actie nog gewenst is.

2.1 In kaart brengen van de huisvestingsbehoefte

Bestaande situatie

In de woonvisie van de gemeente Olst-Wijhe is aandacht voor huisvesting van verschillende groepen. SallandWonen geeft aan dat er geen (grote) problemen zijn met het huisvesten van de doelgroep. We willen onderzoeken of de huisvestingsbehoefte gaat veranderen in de toekomst, omdat het beleid nu is dat mensen meer in de wijken blijven wonen.

We ontvangen signalen dat inwoners vinden dat reguliere woningzoekenden worden achtergesteld omdat andere doelgroepen voorrang krijgen. Dit is een signaal waar wij aandacht aan moeten besteden.

Dergelijke beeldvorming kan immers een negatief effect hebben op acceptatie en inclusie van doelgroepen. Naast de huisvestingsbehoefte, kijken we daarom ook naar draaglast van wijken en de ontwikkeling van beeldvorming.

- Het lijkt me goed om de rol van de gemeente te beschrijven als het gaat om het in contact treden met de groep ouders die huisvesting zoeken voor hun kinderen die op termijn wonen met zorg nodig hebben. Met welk doel nemen we contact met hen op? Willen we weten waarom de reguliere vormen van wonen met zorg kennelijk hen niet aanspreken (informatie halen), willen we met hen meezoeken naar passende kavels/huisvesting (faciliteren, ondersteunen) of willen we mogelijk nog wat anders? Het is goed om die verwachtingen helder te hebben?

Blijvende aandacht

- De huisvestingsbehoefte blijven monitoren. Het samenwerkingsverband levert elk kwartaal gegevens aan.
- Scherp zijn op de draaglast van wijken en de ontwikkeling van beeldvorming.
- Onderzoeken wat de behoefte van de cliënt is. Er kan bijvoorbeeld behoefte zijn aan huisvesting die op dit moment nog niet wordt geboden. Zie ook actie 3.
- Lokaal blijven we scherp op (nieuwe) ontwikkelingen. Zo gaan wij bijvoorbeeld in contact met een groep ouders, die op termijn voor hun kinderen wonen met zorg nodig hebben. Wij willen onderzoeken waarom de reguliere vormen van wonen met zorg niet passend lijken te zijn. Het is voorsnog niet duidelijk of er mogelijkheden zijn voor tussenvormen van zorg en welke partners daarin een rol kunnen spelen. De eerste stap is in overleg te gaan met deze ouders.

Gewenste acties

Actie 1:

In Olst-Wijhe heeft een groep ouders met elkaar contact over de zorg voor hun kinderen, die vermoedelijk niet zelfstandig kunnen wonen, als zij volwassen worden. De gemeente gaat met deze groep ouders in contact.

2.2 Prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties

Bestaande situatie

De gemeente heeft voor 2017-2021 prestatieafspraken gemaakt met SallandWonen, Huurdersbelangen Salland en Huurdersvereniging.

Uitgangspunt is een "inclusief" woonbeleid; het is goed wonen voor alle doelgroepen, dus ook voor de doelgroepen die extra zorg behoeven. Ouderen, mensen met een (lichamelijke of verstandelijke) beperking en psychische problematiek wonen in toenemende mate zelfstandig.

Gewenste acties

- Afstemming zoeken met gemeente Raalte, en SallandWonen om de prestatieafspraken waar mogelijk concreter te maken. Bijvoorbeeld afspraken maken over "omklapwoningen".

Actie 2:

De gemeente en SallandWonen hebben voor 2017-2021 prestatieafspraken gemaakt over het huisvesten van de doelgroep.

2.3 Een werkwijze voor bijzondere bemiddeling

Bestaande situatie

Salland Wonen heeft regelmatig contact met zorgaanbieders over huisvesting van mensen met een zorgvraag en maakt afspraken met instellingen over de uitstroom vanuit de intramurale setting. Bijvoorbeeld over het flexibel omgaan met de te naamstelling van de nieuwe woning op de naam van de instelling (omklapwoningen) en urgentieverklaring rondom uitstroom van beschermd wonen. SallandWonen en het zorgkantoor geven aan dat er geen (grote) problemen zijn met het huisvesten van de doelgroep.

Gewenste acties

In regionaal verband streven we naar één afgestemde werkwijze voor 'bijzondere bemiddeling'. Dit actiepunt zal daarom een actiepunt zijn waarin de centrumgemeente het initiatief neemt. Maatwerk blijft het uitgangspunt.

2.4 Onderzoek andere investeerders huisvestingsopgaven

Bestaande situatie

In het voorjaar van 2017 is een eerste bijeenkomst geweest met SallandWonen, gecontracteerde zorgaanbieders en gemeente Raalte en Olst-Wijhe. Het doel van de bijeenkomst was om gezamenlijk te kijken naar ontwikkelingen in de zorg en daarmee verband houdende vraag van zorgaanbieders. Samenwerken of gezamenlijk gebruik in bestaande gebouwen kan bijvoorbeeld een alternatief zijn voor nieuw bouwen. Soms zijn zorgaanbieders overigens zelf eigenaar van gebouwen en staan ontwikkelingen en nieuwe initiatieven los van de aanwezigheid van genoemde bijeenkomst.

Dit onderwerp is duidelijk in ontwikkeling. Wij zijn ons als gemeente nog niet altijd bewust van (nieuwe) huisvestingsbehoeften. Als mensen minder in instellingen wonen, is het goed mogelijk dat er behoefte komt aan tussenvormen van wonen. Wij volgen deze ontwikkelingen actief. Zie ook actie 1.

Blijvende aandacht

We blijven kijken naar veranderende behoeften en mogelijkheden.

Gewenste acties

Actie 3:
Het verder vormgeven van een samenwerking tussen woningcorporaties, zorgaanbieders en gemeente.

3. Zorginfrastructuur

Met een goede zorginfrastructuur willen we het volgende maatschappelijk effect realiseren: Inwoners met een zorgachtergrond krijgen meer dan voorheen en nu het geval is hun zorg en ondersteuning geboden in de thuissituatie (in plaats van in een instelling).

3.1 Vroegsignalering en preventie

Zelfstandig kunnen blijven wonen begint met preventie en de vroegsignalering van problemen in de wijk. Daarmee voorkomen we dat problemen escaleren en inwoners aangewezen raken op verblijf in een instelling.

Bij het nader vormgeven van preventie en vroegsignalering zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- a) Vroegsignalering en preventie (financieel, psychische gezondheid, preventieve gezondheid, vroegsignaleren)
- b) Zelfmanagement en het benutten van ervaringsdeskundigheid
- c) Samenwerking formele en informele zorg
- d) Steunstructuren 24 uur per dag bereikbaar
- e) GGZ expertise bij toegangsketens
- f) Voorkomen van huisuitzetting

De uitwerking van de aandachtspunten volgt hieronder.

3.1.1 Financiële vroegsignalering en preventie

Bestaande situatie

In Olst-Wijhe vinden verschillende preventieve activiteiten plaats.

De gemeente Olst-Wijhe werkt preventief aan het voorkomen van schulden en het (tijdig) oplossen. Momenteel wordt het armoedebeleid geactualiseerd. Op 11 oktober is een armoedeconferentie georganiseerd voor verschillende partijen en organisaties in de gemeente.

Inwoners van Olst-Wijhe kunnen gebruik maken van de formulierenbrigade en “financiën de baas” van welzijnsorganisatie Wijz/UtHuis. Ook kunnen inwoners baat hebben bij budgetbeheer en bewindvoering. Complexe, serieuze situaties waarbij sprake is van schulden worden doorverwezen naar het BAD.

Voorlichting en training

- Vluchtelingenwerk geeft voorlichting over omgaan met geld.
- Informatie m.b.t. financiële zelfredzaamheid vanuit de Sallandse dialoog.
- MEE heeft een trainingsprogramma voor jongeren “smart met geld”.

Blijvende aandacht

- (Blijven) signaleren van financiële zorgen, betalingsachterstanden of schulden en doorverwijzen naar de juiste organisatie.
- Medewerkers van het Gemeentelijke Toegangsteam en de gemeentelijke partners signaleren tijdens (keukentafel)gesprek(ken) financiële zorgen, betalingsachterstanden of schulden en kunnen mensen op weg helpen naar de juiste ondersteuning op dit gebied.

Gewenste acties

Actie 4: Informatie vanuit de gemeente is begrijpelijk voor mensen die moeite hebben met lezen.

Dit is een algemeen actiepunt, maar blijkt extra belangrijk voor mensen in financiële zorgen.

3.1.2 Psychische gezondheid

We willen een samenleving die open staat voor iedereen: Acceptatie en inclusie van (kwetsbare) inwoners. Dit willen we bereiken door aandacht te hebben voor beeldvorming en stigmatisering (aandacht voor 'anders') en tevens te zorgen dat mensen weten hoe ze risicovolle situaties/zorgwekkende signalen kunnen herkennen, wat zij kunnen doen en waar zij terecht kunnen voor hulp (zie ook 3.1.4)

Voorlichting en training

- Op 26 september vond de bijeenkomst Alzheimer enzo plaats.
- mbt het verminderen van depressie bij ouderen, vaak in samenwerking met de Stichting Welzijn Ouderen en/of de ouderenbonden georganiseerd.
- weerbaarheidstrainingen (Buitenschools) / sociale vaardigheidstrainingen, aangeboden door het breed welzijnsverband.
- Themabijeenkomsten voor ouderen georganiseerd gericht op het bevorderen van een gezonde, actieve leefstijl. Daarbij zijn het belang van gezonde voeding en de gevolgen van (overmatig) alcoholgebruik belangrijke aandachtspunten.
- Evenmens en het breed welzijnsverband geven voorlichting aan mantelzorgers.

Gewenste acties

We onderzoeken samen met gemeente Raalte, Wijz en Impulz of we het project "grip op verwardheid" kunnen starten. Het project bestaat uit het organiseren en aanbieden van workshops en cursussen voor professionals, vrijwilligers, middenstanders en mantelzorgers, zodat er meer kennis ontstaat over mensen met psychische problemen. Deelnemers leren eerste hulp te bieden aan mensen met (beginnende) psychische problemen. Zij krijgen informatie over de meest voorkomende psychische problemen, niet aangeboren hersenletsel, dementie, vormen van autisme en mensen met een lichte verstandelijke beperking. Er is veel aandacht voor het aanleren van vaardigheden. Ook leren deelnemers hoe je moet handelen in een crisissituatie. De cursus bestaat onder andere uit het aanbod van Mental Health First Aid. Door de workshops en cursussen aan te bieden aan mensen met verschillende achtergronden en werkend in verschillende organisaties, kan het bijdragen aan samenwerking in brede zin.

Actie 5: Het stimuleren van begrip, herkenning en weten hoe je kunt handelen richting kwetsbare inwoners en "ander" gedrag. Dit doen we door het beschikbaar maken van workshops en cursussen vanuit het project "grip op verwardheid".

3.1.3 Preventieve gezondheid

Bestaande situatie

In de nota "Olst-Wijhe, gezond en vitaal" is aandacht voor een gezonde leefstijl zoals gezonde voeding, voorkomen van alcohol- en drugsmisbruik en voldoende bewegen, maar ook voor het tijdig signaleren van (psychische) problemen.

Gewenste acties

- De nota lokaal gezondheidsbeleid wordt geactualiseerd. In de nieuwe nota wordt weer voldoende aandacht besteed aan preventieve gezondheid.

Actie 6: Aandacht voor preventieve gezondheid in nota lokaal gezondheidsbeleid

3.1.4. Vroegsignalering

Bestaande situatie

Signalering werkt nu gedeeltelijk vanuit een "piepsysteem". Meldingen komen van De Vriendendiensten, BZT, Praktijkondersteuner POH/GGZ, de brede welzijnsorganisatie, De Kern algemeen maatschappelijk werk, ABC De Cirkel, woningbouw, wijkagenten, BAD, Handhavers van de gemeente O-W, collega's W&I.

In Olst-Wijhe zijn diverse netwerken en vormen van (keten)samenwerking. Zoals de netwerken op scholen, de welzijn-, zorg- en veiligheidsketen en bemoeizorg. Deze netwerken en overleggen hebben als doel eventuele problemen snel te signaleren en gezamenlijk aan te pakken en waar nodig op te schalen.

Blijvende aandacht

- Voortzetten van de ketensamenwerking.

Gewenste acties

We willen signalen (blijven) oppikken en oppakken. In samenwerking met het toegangsteam werken we uit hoe we 'niet pluis situaties' beter of tijdiger kunnen gaan signaleren en we organiseren dat er vervolg wordt gegeven. De organisaties die nu meldingen doorgeven hierbij betrekken. Het is ook voor inwoners bekend waar zij een "niet pluis" situatie kunnen melden.

Actie 7: Beter / tijdig oppikken en oppakken van "niet pluis" situaties.

3.2 Zelfmanagement en het benutten van ervaringsdeskundigheid

Bestaande situatie

Het breed welzijnsverband (waaronder Evenmens) stimuleert de zelfregie en preventie door bekendheid te geven aan mogelijkheden op het gebied van lotgenotencontact, hulpgroepen, e-hulp, preventieprogramma's, hulplijnen. In de gemeente wordt het project Dag! En doen! in 2018 uitgevoerd (samenwerking OVKK en particulier initiatief). Dit project kijkt naar leefgebieden van (kwetsbare) inwoners, organiseert activiteiten en ontmoetingen en stimuleert daarmee zelfregie. Vriendendiensten werkt met ervaringsdeskundigen en organiseert ontmoeting met lotgenoten.

Blijvende aandacht

- Zelfregie en preventieve maatregelen (blijven) stimuleren en faciliteren.
- Stimuleren en faciliteren van kleinschalige initiatieven op het gebied van lotgenotencontact en het versterken van zelfregie en eigen kracht.

Gewenste acties

- Onderzoeken of Buurtcirkels in Olst-Wijhe kunnen bijdragen aan een gevoel van zelfregie en zelfredzaamheid. Met Buurtcirkels zetten (kwetsbare) mensen die bij elkaar in de buurt wonen hun talenten voor elkaar in.
 - Crisiskaart implementeren / hulpkaart introduceren.
- Op deze (digitale) "kaart" laat iemand in ieder geval weten wie er gebeld moet worden. Met zorgpartners en cliëntenvertegenwoordigers wordt een implementatie- en communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. Idee transformatie breed ingevuld.

Actie 8 : Onderzoeken mogelijkheid buurtcirkels

Actie 9: Crisiskaart / noodkaart implementeren

3.3 Samenwerking formele en informele zorg

Bestaande situatie

OZO verbindzorg zorgt voor samenwerking tussen zorgprofessionals en mantelzorgers. In het Wmo beleid wordt aandacht besteed aan het onderwerp mantelzorg.

Blijvende aandacht

- Het stimuleren van mantelzorg(vriendelijk) beleid bij zorgorganisaties.
- De samenwerking tussen zorgprofessionals en mantelzorgers stimuleren en faciliteren.

3.4 Steunstructuren 24 uur per dag bereikbaar

Bestaande situatie

Er zijn diverse landelijke hulplijnen voor telefonisch of digitaal contact zoals:

De telefonische hulpdienst Sensor biedt 24 uur per dag een luisterend oor. De lijn wordt bemenst door getrainde vrijwilligers. Mailen of chatten is ook mogelijk.

Veilig thuis. Veilig Thuis IJsselland biedt advies en hulp bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

Korrelatie: Anonieme, professionele, psychosociale hulp via telefoon, chat of mail. Voor mensen met vragen op het terrein van gezondheid, zorg en welzijn.

113 online: Eerste hulp bij levenspijn, 24 uur per dag. Voor mensen die denken aan zelfmoord.

Mensen die in (ambulant) behandeling zijn bij een zorgorganisatie, kunnen terugvallen op de zorgaanbieder. Dit is niet altijd 24 uur per dag mogelijk.

Blijvende aandacht

- Zelfregie en preventieve maatregelen stimuleren en faciliteren, zodat de vraag naar ondersteuning beter kan worden gereguleerd. Dit kan door bekendheid te geven aan mogelijkheden op het gebied van lotgenotencontact, hulpgroepen, e-hulp, preventieprogramma's, hulplijnen.

Gewenste acties

- Aandachtspunt is de crisissituatie. Er is al veel geregeld, maar zorg moet beter op elkaar aansluiten. Ambulante, kortdurende ondersteuning is op dit moment niet duidelijk geregeld. Bij de inkoop v.a. 2019 is dit een aandachtspunt. Het streven is juiste en tijdige hulp bieden bij crisissituaties: Zorgorganisaties, politie, cliëntenraden en gemeente zorgen samen dat mensen in een 'crisissituatie' (verward, verdwaald etc.) zo snel mogelijk de juiste hulp kunnen krijgen.
- In 2018 voert de GGD IJsselland een project suïcidepreventie uit. Gemeenten kunnen gebruik maken van de kennisontwikkeling en onderzoeksgegevens vanuit het project. Het is belangrijk om voor dit onderwerp een lokale vertaalslag te maken.

Actie 10: Betere aansluiting van zorg in crisissituaties

Actie 11: Suïcidepreventie aanpak van GGD lokaal handen en voeten geven

3.5 GGZ expertise bij de toegangsloketten

Bestaande situatie

GGZ expertise ontwikkelt zich. Er zijn geen vaste medewerkers met een specifieke afgeronde opleiding op dit gebied op HBO niveau. Inleen en kennis is ingehuurd op dit moment. In 2017 is een workshop gegeven aan de medewerkers van het toegangsteam.

Blijvende aandacht

- Up to date houden en deskundigheidsbevordering.
- De medewerkers van het Bijzonder Zorg Team zijn te benaderen voor vragen

Gewenste acties

De workshops en cursussen uit het project "Grip op verwardheid", wordt bij doorgang van het project ook aangeboden aan de medewerkers van het toegangsteam.

Actie 12: Up to date houden deskundigheidsbevordering GGZ bij toegangsloketten, o.a. door het volgen van cursus uit het project "grip op verwardheid"

3.6 Voorkomen van huisuitzetting

Bestaande situatie

De specifieke casussen worden middels een Multi Disciplinair Overleg (MDO) georganiseerd waar alle betrokken partijen om heen staan. Regie is in handen van het toegangsteam. Zie ook 3.1.1 voor de situaties waar financiële problemen de aanleiding zijn voor de dreigende huisuitzetting. De afgelopen jaren hebben in Olst-Wijhe weinig huisuitzettingen plaatsgevonden.

Blijvende aandacht

Continueren van de aanpak.

4. Ondersteuning op maat

Bij het nader vormgeven van ondersteuning op maat zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- a) Wmo ondersteuning
- b) Flexibel op- en afschalen
- c) Inloopvoorziening
- d) Eigen bijdrage beleid
- e) Multidisciplinaire samenwerking en integrale ondersteuning

De uitwerking van de aandachtspunten volgt hieronder.

4.1 Wmo ondersteuning

Bestaande situatie

Ondersteuning is maatwerk. Wij kunnen de volgende producten leveren:

- Opstellen Uitvoeringsplan
- Coördineren / monitoren Uitvoeringsplan
- Spoedopvang V&V en GZ
- Deeltijd verblijf / logeeropvang / respijtopvang
- Beschut wonen V&V en GZ
- Individuele begeleiding licht
- Individuele begeleiding medium
- Individuele begeleiding complex/gespecialiseerd
- Dagbesteding licht
- Dagbesteding medium
- Dagbesteding complex/gespecialiseerd
- Regie op gestructureerd huishouden / PV
- Vervoer van en naar dagbesteding
- Vervoer van en naar dagbesteding rolstoel

Blijvende aandacht

Geregeld wordt Wmo zorg opnieuw ingekocht. Daarbij kijken we goed naar ondersteuningsbehoeften en veranderingen op dat gebied.

Gewenste acties

Wat is er aan ondersteuning nodig als iemand uitstroomt vanuit beschermd wonen en zelfstandig gaat wonen? We willen van te voren goed uitzoeken wat wij verwachten dat er nodig is aan ondersteuning op maat voor uitstromers. Aan de hand van het volgen concrete situaties kunnen we vervolgens nog scherper in beeld krijgen wat er nodig is in de praktijk.

Actie 13: Onderzoeken wat aan ondersteuning nodig is als iemand uitstroomt vanuit beschermd wonen en zelfstandig gaat wonen

4.2 Flexibel op- en afschalen

Bestaande situatie

Met gecontracteerde aanbieders zijn afspraken gemaakt over meer/minder uren ondersteuning. De doorgaande zorglijn kan goed in het ondersteuningsplan worden vastgelegd.

Blijvende aandacht

- Monitoren, aanpassen en innoveren zorg en ondersteuning

- We weten nu nog niet of de huidige (gecontracteerde) ondersteuning toereikend en passend is voor de vraag in de toekomst. Samen met onze zorgpartners volgen we de ontwikkelingen en kijken we waar nieuwe concepten wenselijk zijn. Het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen/concepten doen we samen met gebruikers, ervaringsdeskundigen en/of mantelzorgers.
- We voeren een kwaliteitstoets uit; de kwaliteit van ondersteuning moet voldoen.
- Ontwikkelingen zouden kunnen zijn:
 - o Nieuwe combinaties van ondersteuning zijn wenselijk, bijvoorbeeld een combinatie van voorzieningen uit Wmo, Zvw en Wlz.
 - o Meer behoefte aan tijdelijke opvang of respijtovereenkomst.
 - o Tijdstip van begeleiding/opvang aanpassen aan doelgroep (bijv. bij sundown problematiek).
 - o Toepassen van ICT, bijvoorbeeld programma's voor monitoring, consultatie, begeleiding en behandeling op afstand (E-Health)

Gewenste acties

- Regiobreed wordt vanaf begin 2018 overbruggingszorg georganiseerd. Overbruggingszorg is ambulante begeleiding aan inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen of maatschappelijke opvang, maar hier nog geen gebruik van maken. Bijvoorbeeld omdat ze hier nog geen gebruik van willen maken, worden opgevangen door hun eigen netwerk of omdat ze op een wachtlijst staan. De begeleiding is gericht op het stabiliseren van de problematiek en het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van de inwoner. Het ultieme doel is om ervoor te zorgen dat de inwoner zelfstandig kan blijven wonen. Wanneer dat mogelijk is, wordt de ambulante zorg en ondersteuning weer warm overgedragen naar de partij die in opdracht van de desbetreffende gemeente, ambulante ondersteuning levert.
- Regiobreed wordt vanaf begin 2018 uitstroomondersteuning georganiseerd. Uitstroomondersteuning is ambulante begeleiding aan inwoners die zijn uitgestroomd bij een regiovoorziening en zelfstandig zijn gaan wonen. Deze begeleiding is maximaal drie maanden. In deze periode vindt warme overdracht plaats naar de hulpverlening die de zorg in de thuissituatie overneemt. Dit in samenwerking met de (lokale toegang van de) desbetreffende gemeente.
- 24uurs bereikbaarheid. Cliënten die uitstroomondersteuning of overbruggingszorg ontvangen kunnen terugvallen op 24uurs telefonische bereikbaarheid van de zorgaanbieder.
- Uitzoeken wat de financiële consequenties zijn voor de persoon in kwestie en de gemeente waar de uitstroomer gaat wonen.

Genoemde ontwikkelingen kunnen verder gaan dan de gemeentegrenzen. We zoeken samenwerking met andere gemeenten en partners waar dat functioneel is.

Actie 14: 3 maanden instroom- en uitstroomondersteuning bij op- en afschalen beschermd wonen (overbruggingszorg)

Actie 15: 24uurs bereikbaarheid voor cliënten die uitstroomondersteuning of overbruggingszorg ontvangen

Actie 16: Uitzoeken wat de financiële consequenties zijn bij in- en uitstroom beschermd wonen

4.3 Inloopvoorziening

Bestaande situatie

In Olst-Wijhe is een inloophuis (De Bank, Wijhe), er zijn initiatieven met een organisatie voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel (ABC de Cirkel). Ook het Noaberhuus is een inloopvoorziening. In de Deventer is De Zandloper, waar ook inwoners van Olst-Wijhe gebruik van maken.

Andere vormen van ontmoeting voor GGZ zijn:

Vriendendiensten organiseert verschillende vormen van contact tussen mensen (18+) die in aanraking met de psychiatrie zijn (geweest) en vrijwilligers:

- 1-op-1-maatjes die eens per week of per twee weken samen iets ondernemen zoals wandelen, fietsen of koffie drinken.
- Groepsmaatjes: een vaste activiteit binnen een vaste groep, met ondersteuning van een vaste vrijwilliger.
- Telefoonmaatjes: één keer telefonisch contact voor een praatje.
- Er-op-uit activiteiten: eenmalige activiteiten voor deelnemers. Voorbeelden hiervan zijn een bezoek aan de Kerstmarkt, het Open Podium. De er-op-uit activiteiten worden ondersteund door een vrijwilliger of stagiaire.
- Vriendencafés: elke maand is er een Vriendencafé. Deze avonden staan in het teken van elkaar ontmoeten.

Het Breed Welzijnsverband is een brede welzijnsinstelling in Olst-Wijhe en heeft diverse activiteiten op het gebied van ontmoeting, participatie, informatie en ondersteuning voor alle inwoners. Ook organiseert het Breed Welzijnsverband maatjesactiviteiten.

Blijvende aandacht

- Bewegings- en sportactiviteiten zijn toegankelijk en deelname wordt gestimuleerd
- In Olst-Wijhe zorgen de combinatiefunctionarissen van UtHuus voor de verbinding tussen sport- en beweegaanbieders en de zorgsector.

Gewenste acties

Actie 17: Kwetsbare mensen actief benaderen voor sociaal contact en deelname aan activiteiten.

Actie 18: Voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn er in de gemeente Olst-Wijhe passende ontmoetingsmogelijkheden. Inventarisatie en zo nodig worden verbeterpunten uitgevoerd.

4.4 eigen bijdrage beleid

Bestaande situatie

M.b.t. de eigen bijdrage gaat gemeente Olst-Wijhe uit van de landelijke richting:

Eigen bijdragen worden berekend via het CAK en is inkomensafhankelijk, indien laag inkomen kan vergoeding komen vanuit de bijzondere bijstand.

Andere regelingen van de gemeente

Er zijn verschillende gemeentelijke regelingen waar inwoners met een laag inkomen (110% van de geldende bijstandsnorm) gebruik van kunnen maken namelijk: bijzondere bijstand, maatschappelijke participatiebijdragen, duurzame gebruiksgoederenregeling en de collectieve zorgverzekering. Deze regelingen kunnen ingezet worden bij zowel het wonen in een intramurale voorziening als in een extramurale voorziening.

Bij verblijf in een zorg- of een verpleeginstelling wordt een bijstandsuitkering na 2 maanden verlaagd naar een uitkering voor mensen in een instelling. Deze uitkering heet de zak- en kleedgeldregeling. Indien de alleenstaande over zelfstandige huisvesting beschikt kan, op aanvraag, na deze periode bijzondere bijstand worden verstrekt voor de vaste lasten van deze huisvesting zoals huur, gas, water en elektra. Deze regeling geldt voor maximaal 6 maanden.

Blijvende aandacht

(blijven) Signaleren van financiële zorgen, betalingsachterstanden of schulden en doorverwijzen naar de juiste organisatie

Gewenste acties

Actie 19: Informatievoorziening over regelingen, zorgkosten en de eigen bijdrage. We verstrekken de folder financiële tegemoetkoming niet alleen aan inwoners in kwestie, maar ook aan organisaties. (uitvoering minimabeleid)

4.5 Multidisciplinaire samenwerking en integrale ondersteuning

Bestaande situatie

Team WIZ bestaat uit het toegangsteam en de consultants werk & inkomen en minimabeleid.

Het Toegangsteam bij de gemeente bestaat uit 2 subteams WMO en Jeugd. Jeugd werkt samen met het CJG.

In Olst-Wijhe werken professionals van het team jeugd samen met het CJG en overige partners. De ketenpartners in het sociaal en veiligheidsdomein (wonen, zorg en veiligheid) zijn: De Kern, MEE Veluwe IJsseloevers, Evenmens, breed welzijnsverband, Vriendendiensten Deventer, WijZ Welzijn, UtHuis, BAD, de wijkagent, Vluchtelingenwerk, gemeentelijk toegangsteam (consultanten WMO en jeugd), consultants werk en inkomen en de S1 wijkverpleegkundige.

Blijvende aandacht

- Monitoren, aanpassen en innoveren (van samenwerking) zorg en ondersteuning.
- De behoefte aan het verbeteren van de multidisciplinaire samenwerking en integrale ondersteuning bestaat. Er zijn gesprekken geweest met huisarts, beleidsmedewerker Wmo en een zorgorganisatie. De Privacy blijkt een belemmering voor de zorgorganisatie en daardoor ook voor de zorgondersteuning.
- Erop aandringen dat altijd de juiste organisaties / vertegenwoordigers verschijnen bij de MDO's zodat op het juiste moment afstemming en terugkoppeling kan plaatsvinden.

4.6 Transformatie en samenhang regionaal - lokaal

Actiepunten regionaal opgepakt

Bij de transformatieopdracht zorginfrastructuur, staan in het regionale actieplan actiepunten genoemd die de centrumgemeente in eerste instantie oppakt, maar waar samenwerking of afstemming met de gemeenten van toepassing is (deze actiepunten staan in dit plan niet in een kader vermeld als lokaal actiepunt):

- We werken uit hoe we gebruik maken van post-/briefadressen en het niet van toepassing verklaren van de kostendelersnorm.
De centrumgemeente inventariseert de mogelijkheden en pakt dit met de afzonderlijke gemeenten op.
- Minimaal 1 keer per jaar gesprek met cliënten beschermd wonen
Het centraal toegangsteam voert de gesprekken. Soms met het lokale toegangsteam samen.
- Het centrale toegangsteam heeft een werkbeschrijving opgesteld, dat kan dienen als basis voor de samenwerking/communicatie/terugkoppeling met het lokaal toegangsteam.

Lokale aandacht

- In Olst-Wijhe is een programmanager transformatie sociaal domein aan het werk. Onderdeel van de lokale transformatie is het voornemen te gaan werken met de omgekeerde toets (bedoeling van de wet gaat boven de uitvoeringsregels). Zeker in een overgangsfase kan de omgekeerde toets functioneel zijn.
- De uitstroom van instelling naar 'zelfstandigheid' is goed geregeld (zie ook 4.2). Bij het beëindigen van intramurale zorg wordt uitstroomondersteuning geboden. Hier gaat het om het ontslag van een cliënt uit een ggz instelling, maar ook om de overgang van intramurale jeugdzorg naar zelfstandige volwassenenzorg. In de uitstroomondersteuning wordt goed afgestemd tussen de medewerkers van het centrale toegangsteam en het lokale toegangsteam. Bij de uitstroom is aandacht voor alle levensgebieden en in ieder geval zijn het wonen (zelfstandig of bijvoorbeeld omklapconstructie), het inkomen uit werk of uitkering en de dagbesteding geregeld voordat iemand de instelling verlaat.
- We proberen administratieve last te voorkomen.

5. Activering, dagbesteding, werk en inkomen

Het beoogde maatschappelijk effect van activering, dagbesteding, werk en inkomen: Inwoners hebben een concrete invulling van hun dag, zijn minder eenzaam en hebben een positiever zelfbeeld en meer zelfvertrouwen. Dit biedt de basis voor meer maatschappelijke en arbeidsmatige participatie. Door financiële stabiliteit wordt terugval voorkomen.

5.1 Gemeentelijk aanbod / aanpak

Bestaande situatie

Aanbod voor dagbesteding aanwezig (wmo ondersteuning). Zit knip tussen wmo en participatiewet. We volgen de participatieladder en geven indicaties bij socialiseren in de maatschappij naar vrijwilligerswerk. Werken samen met W&I en UWV en de werkmakelaar van Deventer Werktalent.

Leidraad is de Verordening en op individueel niveau een ondersteuningsplan voor de cliënt. wordt door werkconsulent gemaakt op individueel niveau volgens de Participatiewet

Blijvende aandacht

- De mogelijkheden voor dagactiviteiten en werk zijn geordend als een doorlopende werk- en leerlijn.

Gewenste acties

Actie 20: We werken het vraagstuk arbeidsmatige dagbesteding uit.

5.2 Zorgaanbieders werken samen

Bestaande situaties

Naast Wmo maatwerk is ook aandacht voor vrijwilligerswerk. Het uitgangspunt is maatwerk, maar ook het voorliggend veld is een oplossing.

Bijzondere vrijwilligers (Breed welzijnsverband)

Voor sommige mensen is het erg moeilijk om de stap te zetten om vrijwilligerswerk te doen of om vrijwilligerswerk te vinden. Ook wanneer er sprake is van een lichamelijke of psychische beperking of wanneer iemand de taal niet goed spreekt, kan het zijn dat er extra begeleiding nodig is. Het project in aanloop "bijzondere vrijwilligers" wil deze begeleiding bieden en heeft als doel de drempel tot vrijwilligerswerk te verlagen.

Vrijwilligerscoördinatiepunt Ut Huus

Het vrijwilligerscoördinatiepunt biedt overzicht bij het zoeken naar vrijwilligerswerk en ondersteunt organisaties die met vrijwilligers (willen) werken.

Gewenste situatie

Actie 21: De mogelijkheden voor dagactiviteiten en werk zijn geordend als een doorlopende werk- en leerlijn

6. Randvoorwaarden op orde

De beoogde maatschappelijke effecten van het organiseren van de randvoorwaarden zijn:

- Er is meer bekendheid over en acceptatie voor verschillen tussen inwoners. Daarnaast is bekend waar inwoners met hun vragen en ideeën terecht kunnen.
- Zorg en ondersteuning wordt soepel op- en afgeschaald tussen het lokale- en regionale domein, zodat inwoners daar niets van merken.
- Door de nieuwe ondersteuningsarrangementen en bekostigingssystematiek worden inwoners op maat ondersteund en maximaal in hun eigen kracht gelaten.
- Het voorkomen van terugval en het vergroten van de veiligheidsbeleving in wijken en dorpen.

6.1 Communicatie en informatie

Bestaande situatie

We sluiten aan bij de communicatie die vanuit de regionale samenwerking voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt opgezet. Mogelijk worden folders en filmpjes ontwikkeld. Het project "grip op verwardheid" draagt bij aan bekendheid met verschillen tussen inwoners.

Gewenste acties

- Aandacht voor 'anders' in winkels & horeca en de samenleving (zie ook).
- Aandacht voor acceptatie en inclusie van (kwetsbare) inwoners.

Actie 22: Aandacht voor acceptatie en inclusie van (kwetsbare) inwoners en aandacht voor anders in winkels, horeca en samenleving

6.2 Verbinden van zorg- en veiligheidsketen

Bestaande situatie

Alle gemeenten stellen een lokaal personen met verward gedrag op; de zorg- en veiligheidsketen worden met elkaar verbonden. Een onderdeel van deze benadering is de in Olst-Wijhe vastgestelde Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE-) systematiek. Met deze systematische aanpak wordt helder wie op welk moment verantwoordelijk is in onze zorg- en veiligheidsketen. Besluitvorming over het personen met verward gedrag vindt halverwege 2018 plaats door het college.

Gewenste acties

- We verbinden zorg- en veiligheidsketen.
- We gaan de AVE systematiek toepassen.

Actie 23: We zorgen voor een zo goed mogelijke verbinding en samenwerking met de veiligheidsketen